

Kursplan

Fakulteten för hälso- och livsvetenskap

Institutionen för kemi och biomedicin

4BK005 Farmakologi med förskrivningsrätt för vissa läkemedel, 15 högskolepoäng

Pharmacology and Pathology, giving the right to prescribe certain drugs, 15 credits

Huvudområde

Biomedicinsk vetenskap

Ämnesgrupp

Medicin

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2011-03-02

Senast reviderad 2015-04-17 av Fakulteten för hälso- och livsvetenskap. Revidering av mål, innehåll, litteratur och kursvärdering.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet:

Distriktssköterska med äldre studiegång alt.

Omvårdnad - Vuxna och äldres hälsa och ohälsa, klinisk kurs, 15 hp avancerad nivå,

Omvårdnad - Barns och ungdomars hälsa och ohälsa, klinisk kurs, 15 hp, avancerad nivå, Vetenskapliga metoder, 7,5 hp, avancerad nivå

Distriktssköterskans kompetensområde, klinisk kurs, 7,5 hp och Omvårdnad -

Självständigt arbete 7,5 hp avancerad nivå alt. Omvårdnad – Självständigt arbete, 15 hp, avancerad nivå.

Mål

Studenterna ska efter avslutad kurs kunna:

- redogöra för farmakokinetikens grundläggande faser och begrepp;
- redogöra för transportmekanismer för mindre molekyler i kroppen;
- redogöra för leverns/njurarnas betydelse för läkemedels kinetikprofil;
- redogöra för konceptet farmakodynamik;
- redogöra för principer vid läkemedelsinteraktioner/biverkningar;
- översiktligt redogöra för beredningsformers betydelse för ett läkemedels terapeutiska effekt;
- beskriva autonoma nervsystemets uppbyggnad/funktion, samt effekter av farmaka som påverkar detta system;
- redogöra för basal smärtfysiologi/mediering; samt angreppsnivåer för smärtlindrande farmaka;

- redogöra för principer vid läkemedelsberoende, ge relevanta exempel;
- redogöra för det hierarkiska upplägget i FASS;
- redogöra för lagar, regler och upplägg i Läkemedelsboken (LB) särskilt specialkapitlen: sjuksköterskors förskrivningsrätt av vissa läkemedel, hantering av receptblankett, e-recept, listan med läkemedel tillåtna att förskrivas av sjuksköterska med förskrivningsrätt;
- redogöra för det biologiska åldrandet, samt synen på sjukdom hos äldre;
- redogöra för socialstyrelsens kartläggningar kring läkemedelsproblematiken (äldre);
- redogöra för salutogena analysverktyg för läkemedelsgenomgångar (läkemedelsöversyn, biverkningsprofil, läkemedelsplan);
- redogöra för principer för utsättning av läkemedel (FAS-ut) ;
- redogöra för egna patientfall, och etiska problemställningar;
- presentera ett eget arbete;
- visa fördjupad kunskap om etiologi och behandling av symtom/sjukdomstillstånd relevanta för läkemedel tillåtna för sjuksköterska att förskriva samt
- behärska grundläggande läkemedelsberäkning.

Innehåll

Allmän farmakologi, genomgång av det autonoma nervsystemet, genomgång av fysiologiska principer vid smärta/behandling av smärta, principer för läkemedelsberoende, genomgång av FASS och Läkemedelsboken, genomgång av lagar, författningar och ersättningsregler för specificerade läkemedel, allmän sjukdomslära med speciell farmakologi för de läkemedel som ingår i förskrivningsrätten, moment innehållande genomgång av läkemedel och äldre, gastrologiska sjukdomar, sårvård, och infektionssjukdomars farmaka, grundläggande läkemedelsberäkning

Undervisningsformer

Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom enskilda skriftliga och/eller muntliga delprov samt genom en skriftlig salstentamen vid kursens slut.

Bedömningskriterier för betyget Godkänd framgår av Mål (se ovan).

Omtentamen erbjuds inom sex terminsveckor efter ordinarie tentamenstillfälle. Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Fastbom, J. (2006) *Äldre och läkemedel*. Liber AB. ISBN 9789147084005.

FASS (Farmaceutiska specialiteter i Sverige). www.fass.se

(Senaste upplagan, vol 1 och 2, Stockholm: Läkemedelsindustriföreningens Service. ISBN 9789185929108)

Hagren, B. *Läkemedelsräkning med interaktiva övningsuppgifter*. Lund: Studentlitteratur, senaste upplagan, del av bok 22 sidor, eller motsvarande litteratur

Lundgren, C. (2011) *FAS UT 3. Att utvärdera, ifrågasätta och skonsamt avsluta läkemedelsbehandling*. ISBN B000091427. Kan beställas på www.fasut.nu

Läkemedelsboken (senaste upplagan). Läkemedelsverket. ISBN B000268025. Valda

delar.

Komplett interaktiv version finns på:

<http://www.lakemedelsverket.se/overgripande/publikationer/listningar/lakemedelsboken>

Simonsen et al (2011). *Illustrerad Farmakologi 1*. Natur och Kultur. ISBN 9789127122062.

Simonsen et al (2004 - alternativt ny utgåva 2012). *Illustrerad Farmakologi 2*. Natur och Kultur. ISBN 9789127098671. Se även www.nok.se/illustreradfarmakologi

Referenslitteratur

Marklund, B. (2009). *Symtom, råd, åtgärd*. Studentlitteratur, upplaga 9. ISBN 9789144040189

Rang & Dale. (2011) *Pharmacology*. London. ISBN 9780702034718

www.lakemedelsverket.se

www.socialstyrelsen.se

www.giftinformationscentralen.se

www.smittskyddsinstitutet.se

www.fhi.se

www.lif.se

www.sbu.se

www.vardhandboken.se

www.praktiskmedicin.se

Praktisk Medicin 2012 (boken)

www.skl.se. Nationell satsning för ökad patientsäkerhet.

Läkemedelsfel i vårdens övergångar:

http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc39904_1.pdf

Läkemedelsrelaterad problem: http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc39903_1.pdf